

Sammanfattning gallringsmetoder och kriterier samt några tumregler Madelein Enström 2016

Metoder

- **subjektiva:** litteraturkunskaper (bokkännedom), låntagarkännedom
- **objektiva:** användning (lånestatistik s.k. gallringslistor), aktualitet, fysiskt skick

Kriterier

Facklitteratur:

- Lånestatistik: gör en gemensam bedömning av hur lånestatistiken skall användas,
- vad säger lånestatistiken (gallringslistor) om materialet ifråga, på vilket sätt är den vägledande vid gallring
- Aktualitet
- Fysiskt skick
- Tillfälliga trender, tidspegel, dubbletter

Skönlitteratur:

- Litterär kvalitet - förväxla inte kvalitet och personlig smak!
- Litteraturhistorisk status och blivande klassiker
- Tillfälliga trender och inneförfattare

Köp nya exemplar framför att vårda äldre, slitna, ankomna exemplar.
Hur vill ni spara: hela författarskap eller enstaka titlar som representerar författarskapet i fråga?

Barn-unga:

- Aktualitet och attraktivitet är av högsta relevans, hellre tom hylla än föråldrat innehåll!
- Inget bevarandeansvar, överbetona inte värdet av hela författarskap
- Klassiker - hellre nya utgåvor än spara otidsenliga omslag – exponeringsmöjligheter angelägna

Vänd på perspektiven: vad sparar vi, varför och för vem?

Det är belönande (för bibliotekspersonalen) att ur magasinet hämta en sällan efterfrågad bok. Men om detta sker med flera års mellanrum, är det ett tillräckligt skäl till att boken sparas i magasinet?

Kom ihåg fjärrlåneservicen för icke köpbart material. Även skönlitteratur kan fjärrinlånas.

Några tumregler:

1. Kom ihåg att identifiera uppdrag, målgrupper, samtid och omvärld
2. Flytta fokus från enstaka titel till typ av litteratur (formuleras i medieplanen), sträva efter att inte fastna i hanteringen av enstaka titlar
3. Var inte ängsliga!

Barn-ungdom:

1. Ser du läsaren framför dig?
2. Vilka författarskap/verk är och blir klassiker, spara här ett urval av en författares produktion
3. Reflektera över uttrycket "Kill your darlings"

Äldre samlingar / magasin: Rudyard Kipling, Six honest men: I keep six honest serving men, (They taught me all I knew), Their names are What and Why and When, and How and Where and Who

1. Vad sparar vi, varför, för vem, hur, var och när blir det tillgängligt
2. Magasinerad bok skall förtjäna sin plats
3. Magasinerade medier har ett värde för framtiden (magasinet är ingen vänthall)

Sammanfattningsvis:

- ni arbetar med medieplaner och har där formulerat riktlinjer och rutiner för förvärv (inkl. databaser och e-resurser) och gallring
- alla delar och äger gemensamt kunskapen om hur beståndet skall se ut (vad skall vi behålla/spara och varför)
- ni reflekterar över yrkesroll och profession och över personligt tycke, smak och favoriter

Lycka till önskar Madelein